Qorti Civili
(Sezzjoni tal-Familja)

Onor. Imhallef Robert G. Mangion, LL.D.
Dip.Tax (MIT), P.G.Dip. Mediation (Melit.)

Illum 10 ta' Dicembru 2015

Rikors Guramentat Nru. 468/ 08RGM

Kawza fil-lista: 18

A B f'isimha proprju u
permezz tad-digriet datat 19 ta' Dicembru 2008 bhala
kuratrici *ad litem* ta' uliedha minuri C u D B
vs
E B

Il-Qorti,

Preambolu.

Rat ir-rikors guramentat ipprezentat fid-9 ta' Dicembru 2008 li permezz tieghu l-attrici ppremettiet u tablet s-segwenti;

Illi l-partijiet izzewgu fit-3 ta' Lulju 1993 fil-knisja ta' Ja Liena, B'Kara.

Illi f'dawn l-ahhar snin ir-relazzjonijiet konjugali bejn il-kontendenti konjugi iddeterjorjat sostanzjalment u dan minhabba ragunijiet legalment validi fosthom l-adulterju da parte tal-konvenut, minacci, eccessi, theddid u inkompatibilita ta' karattru u ragunijiet ohra legalment fondati li jaghtu lok ghal-proceduri ta' seperazzjoni personali.

Illi minn dan iz-zwieg twieldu zewgt itfal li huma minorenni li jisimhom D ta' erbatax-il sena u C ta' disa' snin;

Illi l-intimat qieghed ihallas manteniment ta' mija hamsa u sittin euros (165 euros) fil-gimgha ghat-tfal minuri;

Illi l-esponenti giet awtorizzata tipprocedi ghas-separazzjoni personali bid-digriet tal-Qorti Civili (Qorti tal-Familja);

Jghid ghalhekk il-intimat ghala dina l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex taqta, tiddeciedi u tordna:

1. Tippronunzja s-seperazzjoni personali bejn il-partijiet illi z-zwieg bejn il-konjugi B tkisser minhabba minacci, eccessi, mohqrija, theddid adulterju, eccessiv u minhabba li l-hajja flimkien m'ghadhiex aktar possibli u ghax iz-zwieg tkisser irremedjabilment liema ragunijiet huma imputabbli lill-konvenuta (recte; konvenut) kif fuq fisser;

2. Illi din l-Qorti ghandha tiddikjara ukoll illi l-konvenut huwa hatja (recte; hati) tal-firda ghall-wahda mir-ragunijiet imsemmijin fil-Kodici Civili u ghalhekk ghandha titlef (recte; ghandu jitlef) a bazi tal-istess Kodici Civili il-jeddijiet imsemmijien fl-artikoli 631,633, 825, 826 u 827 kif ukoll dak kollu li tkun kisbet (recte; ikun kiseb) mill-parti l-ohra b'donazzjoni bi hsieb taz-zwieg; jew waqt zwieg, jew taht titolu iehor gratwitu; kif ukoll kull jedd ta' parti miz-zwieg ghan-nofs tal-akkwisti li jkunu saru l-aktar bil-hidma tal-parti l-ohra wara data stabbilita mill-Qorti bhala d-data meta l-parti 1-ohra ghandha tkun kundiserata (recte; konsidrata) li minnha tkun hatja tal-firda u ghalhekk tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet u dan billi tapplika dawn is-sanzjonijiet tal-Ligi kontra l-istess konvenuta; (recte; konvenut)

3. Takkorda l-kura u l-kustodja tat-tfal minorenni D u C f'idejn r-rikorrenti;

4. Todna illi d-dar matrimonjali Our Nest, 174, Triq San Giljan tigi assenjata interament lill-mara ad eskluzzjoni tar-ragel.

Bl-ispejjez kontra l-intimat li huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut ippresentata fil-25 ta' Gunju 2009, fejn iddikjara s-segwenti;

Illi z-zwieg tal-partijiet tfarrak ghal ragunijiet imputabbli esklussivament lir-rikorrenti A B, kif spjegat fir-rikors guramentat fl-ismijiet inversi, 116/2009;

Illi mhuwiex minnu li l-esponent qieghed ihallas €165 fil-gimgha ghall-manteniment ta' l-ulied, izda €140 u cjoe €70 kull wild fil-gimgha, li jigi sottomess huwa ragonevoli hafna, stante l-introjtu tal-partijiet;

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-nota tal-konvenutipprezentata fit-3 ta' Settembru 2009 rigward vettura li tappartjeni l-komunjoni tal-akkwisti;

Rat il-verbal registrat fis-seduta tat-18 ta' Novembru 2009 fejn giet nominata l-Avukat Dottor Stephanie Galea bhala Avukat tat-Tfal, biex tisma' lill-minuri D u C u taghmel ir-rakkomandazzjonijiet taghha; giet nominata wkoll l-Avukat Dottor Fransina Abela bhala Assistent Gudizzjarju;

Rat ir-rapport tal-Avukat tat-Tfal Dottor Stephanie Galea;

Rat id-Digriet tat-28 ta' Marzu 2012, fejn l-intimat gie ordnat ihallas lir-rikorrenti Euro 140 kull erba gimghat bhala manteniment pendente lite ghal kull wild;

Rat it-testimonjanza tal-partijiet li xhedu fis-seduta tat -22 ta' Novembru 2012;

Rat ix-xhieda ta' Raymond Mamo li xehed fis-seduta tal-25 ta' Marzu 2013, mizmuma mill-Assistent Gudizzjarju, u ta' Charlie Mifsud li xehed fis-seduta tat-8 ta' April 2013;

Rat il-verbal registrat fis-seduta tat-3 ta' Lulju 2013 fejn gie nominat medjatur bl-iskop li l-partijiet jghaslu ghal separazzjoni konsenswali;

Rat il-verbal registrat fis-seduta tal-14 ta'' Novembru 2014 fejn d-difensuri tal-partijiet ddikjaraw li ma ftehmux, giet revokata n-nomina tal-medjatur, u gie ordnat li jitkompla il-gbir tal-provi, f'din il-kawza 468/08 mill-Assistent Gudizzjarju Dottor Fransina Abela, u mill-Assistent Gudizzjarju Dottor Juliana Scerri Ferrante fil-kawza 116/09 fl-ismijiet inversi;

Rat il-verbal registrat fis-seduta tal-4 ta' Frar 2015, meta gew revokati n-nomini tal-Assistenti Giudizzjarji;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenut ipprezentata fit 28 ta' April 2015;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha pprezentati mill-partijiet, kemm f'din il-kawza kif ukoll fil-kawzsa fl-ismijiet inversi numru 116/2009;

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Rat l-atti.

Ikkonsidrat.

IL-PROVI.

L-attrici pprezentat affidavit fil-kawza fl-ismijiet inversi, fis-seduta mizmuma mill-Assistent Gudizzjarju, fl-14 ta' Jannar 2012 Fol. 23 sa 25 tal-process.

Hi llmentat mill-fatt li zewgha qatt ma kien prezenti fil-hajja matrimonjali, billi kien aktar interresat fid-delizzju taz-zwiemel u familtu, tant li kien jqatta' l-hin liberu tieghu fir-remissa fejn kellu iz-ziemel jew fir-remissa tal-hbieb. It-tfal qatt ma ha hsiebhom l-anqas meta t-tifla kienet ser taghmel il-pracett. Kienet tinkwieta u tibki, li kienu jaqbduha il-'panic attacks', u lanqas meta kienet miguha bix-xjatika ma kien iwassalha St Luke's. Hi kkonfermat li kien jonfoq hafna flus fuq iz-zwiemel, u kien anke tilef il-flus meta kien jaghmel xi negozju dwar iz-zwiemel. L-ewwel erba' snin kienu jghixu mal-familja taghha, fejn hu kien jmur biss biex jorqod, wara marru fir-razzett ta' nannuh li kien fih biss zewgt ikmamar, u bnew toilet u kcina fil-bitha. Id-dar kien jmur biss biex jiekol, jinhasel u jorqod, hadd ma jista' jkellmu ghax jibda jajjat u jgheded. Hi ddikjarat li bil-flus li kien jonfoq fuq iz-zwiemel qatt ma setghu jixtru dar. Skont hi kien jghidilha;

"Flusi nahdem ghalihom jien u nonfoqhom kif irrid jien. Hajti tieghi u tindahalhiex x'naghamel. Int postok hawn mat-tifla."

L-attrici kkonfermat li minnhabba l-vjolenza tieghu rrikorriet ghand l-Agenzija Appogg, Home Domestic Violence, billi kien jheddidha li jaghlaqha ta' Frankuni. Hi kienet mwerwra minnhu. Hi qalet li kieku ma kienx ghat-tabib Dr Victor Theuma kien jaqfilha hemm. Hi rrokkontat l-incident meta il-kelb tal-familja tieghu hattaf wicc it-tifla li spiccat l-isptar, incident li rrepeta ruhu mat-tifel C, spiccaw fil-Qorti u bezzhet tghid li kien il-kelb taghhom, tant li hassa hazin u mill-qorti telqhet b'ambulanza.

Semmiet l-incident meta zewgha ta' c-cavetta tad-dar lil tfajla u din marret ghall-gharrieda waqt li t-tifla kienet qed tinhasel. Inqala' argument u hu zamm ma' din it-tfajla, u heddidha li tohrog 'l barra hi u mhux din it-tfajla. Wara din it-tilwima ha hwejgu u telaq mid-dar. Wara kompla jedidha bit-telephone, ghamlitlu rapport l-ghassa, u garanzija bil-Qorti.

L-attrici ddikjarat li wara 14 il-sena mieghu issa tinsab kuntenta tghix id-dar, bla biza' mat-tfal. Hi kkonfermat li ma kienx ihalliha tahdem, kien jaghtija il-paga li kienet bil-kemm isservi. Hi faddlet xi flus ghat-tfal mic-Children's Allowance u tibza li hu ser jipprettendi nofshom. Hi finalment ddikjarat li qatt ma tat flus lill-terzi, li ma kellhiex kontijiet fil-bank, la f'isimha u l-anqas 'joint', u li l-paga kienet tonfoqha fuq l-ikel mentri hu kien jonfoq kollox fuq id-delizzju taz-zwiemel.

E B, il-konvenut f'din il-kawza, annetta l-affidavit tieghu mar-rikors ippresentat fis-17 ta' April 2009, fil-kawza fl-ismijiet inversi numru 116/2009.

Hu ddikjara li z-zwieg tkisser minnhabba l-istil ta hajja ta' martu li kienet anke tohrog bil-lejl, il-flus qatt ma kienu jisservuha tberbaq kollox u dejjem jonqosha.

Kien jkollhom hafna xenati, tant li hareg mid-dar u mar jghix ghand ommu.

Hu ddikjara li qatt ma kellhom propjeta' immobiljari, u d-dar matrimonjali kien jikriha qabel iz-zwieg. Hu ma joggezzjonax li tibqa' tghix fid-dar sakemm trabbi lill-uliedhom. Qatt ma kellhom flus il-bank u ma jrid xejn milli hemm fid-dar. Hu issuq vann tax-xoghol, ghandhom karozza wahda Toyota Tercel li issuq hi, u hu ma ghandux oggezzjoni li zzommha hi. Hu ddikjara li ma faddlux flus minnhabba it-tberbiq taghha, u li hemm xi flus f'xi kontijiet ghat-tfal.

Hu ma oggezzjonax li martu izzomm il-kura u l-kustodja tat-tfal, u li lanqas ma kien hemm problema ta'access billi t-tfal jmorru jarawh jew ghand ommu jew il-garage tax-xoghol. Dwar manteniment ddikjara li qed jhallas b'sacrificcju Euro 140 fil-gimgha ghaz-zewg ulied, u lest li jkompli jhallashom, Hu jahdem fix-xoghol tal-gebel, u stqarr li martu tahdem ghand in-nies bla ktieb.

Hu kkonferma li kemm-il darba pprova jikkonkludi b'separazzjoni bonarja, dan ma kienx possibbli ghax hi kienet qed titlob somma bhala kumpens, jew tippretendi li jixtrilha post, meta flus qatt ma kellhom hlief il-kontijiet tat-tfal.

Fil-kontroezami Fol. 34 tal-process116/2009 ammetta li kien f'relazzjoni ma' F G omm Gilbert, li kien jahdem mieghu, Fol 34 tal-process.

L-istess Gilbert G, li xehed fis-seduta tas-7 ta'Lulju 2011, Fol. 60 tal-process 116/09 pero' cahhad li E B kellu relazzjoni ma' ommu, u ddikjara li qatt ma raqad ghandhom u li kien jorqod ghand ommu. Hu ddikjara li jahdmu bi shab u li fl-ahhar sitt xhur qala' Euro 4000.

L-attrici xehedhet fis-seduta tal-25 ta' April 2014 mizmuma mill-Assistent Gudizzjarju fil-kawza 116/09. Hi ikkonfermat li l-post 174 Our Nest Triq San Giljan, San Gwann, kien originarjament mikri lil Francis Zammit, in-nannu ta' zewgha, dan saret tafu mill-ufficju tal-Joint Office' u ma kellhomx propjeta' ohra. Flus ma kellhiex billi kollox kien jahbi minnha, pero' rrnexxhiela tfaddal Euro 4,000 ghat-tifla u l-istess ammont ghat-tifel u dwar dan ipprezentat kuntratt pubblikat minn-Nutar Joseph Henry Saydon fl-4 ta' Frar 2014, fl-liema data bintha, D, kienet gia' mizewga billi giet indikata bhala mart Wayne Galea.
Hi ddikjarat li ma kellhiex relazzjoni ma' haddiehor u li qatt ma dahhlet lil hadd jghix maghha. Ammettiet, pero' li mill-14 ta' Dicembru 2007, meta zewgha kien gia' telaq mid-dar, ilha habiba ta' H J, izda mhiex f'relazzjoni mieghu billi ma

jikkoabitawx. Hi kkonfermat li zewgha kien jigi id-dar fil-5am, xurban bix-"xaghar tan-nisa mwahhlin fuqu." Dak inhar li xehdet it-tifel kellu 14 il-sena u t-tifla kienet izzewget.

KONSIDERAZZJONIJIET.

Irrizulta mill-provi li l-partijiet izzewgu fit-3 ta' Lulju 1993, kellhom zewg ulied,D, li twieldet fil-5 ta' Novembru 1994, u C li twieled fit-3 ta' Settembru 1999. Damu jikkoabitaw ghal erbatax-il sena, meta r-ragel telaq mid-dar matrimonjali u mar jghix ghand ommu.

Il-Qorti giet rinfaccjata b'zewg verzjonijiet kontrastanti mill-partijiet. Skont ir-ragel iz-zwieg tkisser minhabba lis-stil ta' hajja ta' martu li kienet taghmel granet shah barra ghand in-nies jew tigri mal-hbieb fil-hwienet u l-kaffetteriji. Kienet tohrog lejl shih mid-9pm sal-5am, tant li ddikjara li bil-kemm kien jaraha. Kienet tonfoq u tberbaq kull ma kien jaghtiha, il-flus kienu dejjem jonqsuha u qatt ma jservuha. Kien jkollhom xenati ta' spiss u finalment iddecida li jitlaq mid-dar u jmur jghix ghand ommu.

Skont il-mara mill-banda l-ohra z-zwieg falla billi ir-ragel ma kienx jippartecipa fil-hajja tal-familja, ma wera l-ebda interess fit-tfal u fit-trobbija taghhom, u kien aktar interessat fid-delizzju taz-zwiemel u l-hbieb li kelllhom l-istess delizzju. Kien passiv u indifferenti u skond hi d-dar kien jmur biss biex jiekol, jorqod u jinhasel. Kien jahdem ta' bennej fl-industrija tal-kostruzzjoni pero' x'kien jaqla' minn xogholu ma kienx jghidilha, anzi kien jonfoq kollox fuq iz-zwiemel. Kien hemm ukoll incidenti ta' vjolenza, u l-incident partikolari tat-tfajla li hu kien ta c-cavetta tad-dar, u nqalghet glieda bejniethom meta r-ragel zamm ma' din it-tfajla li lill-mara qaltilha li ma kellha xejn mill-post.

Fis-seduta tat-12 ta' Gunju 2012 mizmuma mill-assistent Gudizzjarju xehdu r-rapprezentanti tal-banek. Irrizulta li l-partijiet ma kellhom l-ebda kont fil-Banif Bank (Malta)plc, u fil-Lombard Bank Limited. Fil-Bank of Valletta plc kien hemm erba kontijiet, tlieta f'ismu u wiehed f'isimha, pero' kont wiehed biss kien ghadu attiv, f'ismu wahdu bil-bilanc ta' Euro223.23. Dok Ra3 Fol.113 sa 131 tal-process hu statement of account ta' kont tal-Bank of Valletta plc li minnu jirrizulta li l-manteniment thallas regolarment mill-21 ta' Novembru 2008 sat-13 ta' April 2012.

Fin-nota ta' osservazzjonijiet tar-ragel, Fol. 178 sa 180 tal-process, gie sottomess li mix-xoghol tieghu ghandu dhul normali, li dejjem hallas il-manteniment u l-kontijiet tad-dawl u l-ilma tal-fond matrimonjali ghalkemm kien okkupat minn martu u mhux minnu. Dwar il-fatt li rrnexxhielha iggemma l-flus ghat-tfal hu interpretaha li din kienet il-konferma li hi kienet tabbuza bih fil-flus. Hu

kkonferma li kien dispost ihallas l-manteniment ghall-ibnu l-minuri sakemm jsir maggiorenni jew jibda jahdem.

Dwar il-komunjoni tal-akkwisti, m'hemmx kontestazzjoni bejn il-partijiet li d-dar matrimonjali hi parafernali tar-ragel, billi l-fond kien originarjament okkupat min-nannu tieghu b'lokazzjoni, l-attur in fatti jinsisti li ghandu jinghata d-dritt li d-dar jokkupaha hu, ma' ibnu l-minuri kemm-il darba dan jkun irid, ad eskluzjoni ta' martu.

Il-partijiet jaqblu li l-vettura Toyota Tercel li tinsab f'idejn il-mara tibqa' ghandha, peress li r-ragel ghandu f'idejh van tax-xoghol li hu registrat f'isem terzi.

Dwar ir-responsabilita' ghat-tifrik taz-zwieg, fl-imsemmija nota ir-ragel ssottometta li din kienet responsabilita' tal-mara, li l-prioF' taghha kienet li tinghata aktar flus mir-ragel u li kkomettiet adulterju billi ammettiet li kienet ilha f'relazzjoni ma' H J sa mill-14 ta' Dicembru 2007 cioe' qabel ma bdew il-kawzi bejniethom.

Ikkunsidrat;

Skont **artikolu 40 tal-Kap. 16** kull wahda mill-persuni mizzewgin flimkien tista' titlob il-firda minhabba eccessi, mohqrija, theddied jew offizi gravi, jew minhabba li l-hajja konjugali ma tibqax aktar possibli ghax iz-zwieg ikun tkisser irrimedjabilment.

Skont l-**artikolu 38 tal-Kap. 16** kull parti mizzewga tista' titlob il-firda minnhabba l-adulterju tal-parti l-ohra. Il-konsegwenzi ghal min mir-ragel jew il-mara jaghti lok ghal-firda minnhabba adulterju, huma elenkati fl-artikolu 48.

Id-dmir tal-mizewgin ghall-manteniment lejn l-ulied hu stabbilit bl-**artikolu 3B tal-Kap. 16**.

Ikkunsidrat;

Mill-provi prodotti mill-mara rrizulta sodisfacentement illi matul iz-zwieg tal-partijiet ir-ragel ma wera l-ebda interess ghall-hajja matrimonjali billi ma kienx iqatta' il-hin liberu tieghu mal-familja, fid-dar ma kienx jkun billi l-isfog tieghu kien d-delizzju taz-zwiemel.

Dan in-nuqqas ta' hin prezzjus flimkien mal-familja tieghu ipprecipita krizi fir-relazzjonijiet ta' bejniethom, b'incidenti frekwenti ta' intolleranza li f'xi kazi eskalaw ghall-incidenti ta' vjolenza tant li l-mara kellha tirrikorri ghall-Agenzija Appogg ghall-protezzjoni kif ukoll b'rapporti ghand il-pulizija. Il-mara allegat li

barra l-vjolenza u l-eccessi kien hemm l-adulterju da parti ta' zewgha. Hi kkonfermat li kien jigi lura id-dar xurban u bix-xaghar ta' mara fuq hwejgu, apparti l-incident ta' dik it-tfajla li r-ragel kien taha c-cavetta tad-dar matrimonjali. Ir-ragel effettivament ammetta li kien f'relazzjoni adultera ma' certu F G mir-Rabat.

Min-naha tieghu r-ragel jallega li l-mara ikkomettiet adulterju ma' certu H J. Dwar dan jigi rilevat li meta l-mara rrakontat l-incident vjolenti meta zewgha attakaha b'hadida (xhieda taghha fis-seduta quddiem il-Qorti tat-22 ta' Novembru 2012 Fol. 87 sa 89) fil-kawza nru. 468/08, hi ammettiet li l-incident sar fil-presenza tal-partner taghha, li mar ghamel rapport l-ghassa fejn gie aggrediet mir-ragel. Fis-seduta tal-25 ta' April 2014 (mizmuma mill-Assistent Gudizzjarju , Fol. 180 tal-process) ikkonfermat li ilha mas-sieheb taghha sa mill-14 ta' Dicembru 2007. Hi tghid "Ahna hbieb mhux relazzjoni". Pero' tghid ukoll "Jien issa ghandi relazzjoni kif ghandu hu". F'din id-data kien ghadhom ma bdex il-proceduri fil-Qorti, il-kawza nru 116/09 giet ipprezentata fis-17 ta' April 2009 mentri il-kawza 468/08 giet ipprezentata fid-9 ta' Dicembru 2008

Dan ifisser li kemm il-mara kif ukoll ir-ragel ikkomettew adulterju li kien il-kagun principali ghat-tkissir taz-zwieg tal-partijiet. Il-komportament tal-mara qabel is-separazzjoni de facto tal-partijiet jammmonta ghall-eccessi filwaqt li l-komportament tar-ragel qabel is-separazzjoni de facto tal-partijiet jammonta ghal eccessi u offizi gravi.

Iz-zewg kawzi numri 468/08 u 116/09 qed jigu decizi kontestwalment.

Decide.

Ghal dawn il-motivi l-Qorti qed taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi prevja li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut;

1. Tilqa' parzjalment l-ewwel talba, tiddikjara illi ghat-tkissir taz-zwieg tal-partijiet jahtu z-zewg partijiet f'sehem indaqs bejniethom minhabba adulterju u eccessi da parti tal-attrici u minhabba adulterju, eccessi u agir vjolenti da parti tal-konvenut u tawtorizza lill-partijiet jghixu separatament minn xulxin;

2. Tilqa' t-tieni talba u tapplika kontra l-konvenut is-sanzjonijiet imposti jew imponibbli ai termini ta' 1-artikoli 48 et seq. Kap.16 Ligijiet ta' Malta;

3. Tilqa' parzjalment it-tielet talba u takkorda lill-attrici l-kura u l-kustodja tal-minuri C peress li t-tifla D llum hi maggorenni filwaqt li tillikwida l-manteniment li l-konvenut ghandu jhallas lill-attrici ghall-minuri C fis-somma ta' mitejn u tmenin ewro (€280) kull erba' gimghat li jinkludi sehem il-missier mill-

ispejjez ta' edukazzjoni u sahha tal-imsemmi minuri u takkorda lill-missier access liberu ghall-imsemmi minuri Own.

4. Tichad ir-raba' talba attrici.

Bl-ispejjez jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

Imhallef **Deputat Registratur**